

**KGL. NORSK AMBASSADE
MANILA**

Saksbehandler: Solem Knut

Til: Næringslivsseksjonen

Prioritet:

Ref. Off.loven: Offl. § 14, 1.ledd

UD's saksnummer:

Stasjonens saksnummer: 10/2010

Tilgangsgruppe:

Ansv.enhet:

Det norske selskapet Intex Resources har fått lisens og planlegger å drive nikkelutvinning på den filippinske øya Mindoro. Gruveprosjektet er omstridt. Det er sterk motstand, fra den katolske kirken på Filippinene, regionale myndigheter og fra ulike, også internasjonale, NGO's. Samtidig er det uttalt sterk støtte, blandt annet fra den lokale urbefolkningen som vil bli direkte berørt av prosjektet, samt fra føderale myndigheter, som har dette som ett av sine prioriterte gruveprosjekter. Befolkningen i berørt område synes delt.

Framtiden i våre hender (FIVH) har i skriv til Utenriksdepartementet av 26. januar 2009 innklaget Intex Resources for brudd på OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. I et møte i det norske kontaktpunktet for OECDs retningslinjer som fant sted 4.juni 2009, ble det besluttet å anmode ambassaden i Manila om å gjøre forundersøkelser for at kontaktpunktet skal være i bedre stand til å avgjøre om klagen til FIVH skal realitetsbehandles. I tillegg til den generelle klagen for brudd på retningslinjene, mistenker FIVH Intex for å ha brutt retningslinjer som handler om offentliggjøring av opplysninger, for å ha drevet med bestikkelser, og/eller brutt retningslinjer relatert til miljøhensyn. Et vesentlig aspekt ved klagen fra FIVH dreier seg om prosess, hvem som burde vært konsultert, og hva som er berørte områder i forhold til konsekvenser av Intex Resources sitt prosjekt.

Ambassaden (ambassadør Knut Solem og ambassaderåd Ture Lundh) besøkte Mindoro, 13.-15. desember 2009, for å ha møter med både motstandere og tilhengere, og da i regi av de respektive grupperinger som har ledet an i kampen for og i mot prosjektet. (Det var ikke anledning til å reise inn i selve området for den planlagte graven. Om så hadde vært ønskelig, så er det for tiden lite å se, og spørsmål om miljømessige konsekvenser må nødvendigvis vurderes av fagfolk, i dette tilfellet det filippinske miljøverndepartementet). Ambassaden avholdt et titalls møter med over hundre personer, en rekke relevante og involverte aktører, med ulik tilknytning til – og forskjellige interesser knyttet til det planlagte gruveprosjektet, inklusive privatpersoner, politikere, kirkeledere, representanter fra ulike lokale frivillige organisasjoner, og også lokale representanter fra selskapet Intex Resources (heretter kalt Intex eller selskapet).

- Det kan bekreftes at selskapet har gjennomført omfattende konsultasjonsprosesser og er aktive mht å informere de forskjellige partene om prosjektet. En kan selvsagt ikke utelukke at ytterligere konsultasjoner kunne/burde ha blitt foretatt overfor andre grupperinger, men hvorvidt dette er tilfelle, er nå til vurdering i det filippinske miljøverndepartementet. Uttalt misnøye med manglende informasjon og konsultering synes i hovedsak å komme fra motstandere av prosjektet som uttaler at de ikke ønsker kontakt eller dialog med selskapet.
- Ambassaden har ingen grunn til å mistenke selskapet for å ha vært involvert i korrupsjon. Ingen av de ambassaden møtte, anklaget eller endog mistenkte selskapet for å ha opptrådt klanderverdig. I samtlige møter – både med motstandere og tilhengere – fikk ambassaden et klart og utvetydig inntrykk av at selskapet anses som "rent".
- Ambassaden har ikke opplysninger som skulle tilsi at selskapet har brutt filippinsk lov. Tvert i mot tyder mye på at selskapet er opptatt av å følge både internasjonale og filippinske retningslinjer, regler og lover.
- Det er omfattende og utbredt fattigdom på Filippinene, også på Mindoro. Det er et stort behov for utvikling og assistanse på øya. Om man er motstander av- eller støttespiller av prosjektet

synes for en stor del å ha direkte sammenheng med hva man får ut av prosjektet, økonomisk, materielt, velstandsmessig. Motstanden mot prosjektet synes først og fremst å finnes blandt folk som ikke blir direkte berørt av prosjektet.

- FIVH sine samarbeidspartnere på Filippinene virker heller ikke å være representative for den del av lokalbefolkningen som vil bli direkte berørt av prosjektet. Derimot har de allierte bl.a. i den katolske kirken, som er en sterk motstander på prinsipiell basis.
- Ambassaden kan vanskelig felle en dom over legitimiteten av de politiske prosessene som har foregått.
- Møter med bedriftens lokale ledelse tyder på at man tar på alvor lover og regler, at man er særdeles opptatt av å følge retningslinjer knyttet til miljøtilak og CSR. Selskapet ønsker å ta samfunnsansvar i forbindelse med sitt engasjement også gjennom helse- og utdanningsprogrammer.
- Selskapet synes å ha et godt forhold til den delen av lokalbefolkningen som blir berørt av et eventuelt gruveprosjekt. Intex Resources har gjennomført spørreundersøkelser og innhentet underskrifter, som viser sterk støtte til prosjektet. Undersøkelsene er gjennomført med uavhengige observatører til stede, og man har arrangert undersøkelsen på forskjellige måter, avhengig av språkkunnskaper o.l. Eksempelvis ble en opinionsmåling gjennomført ved at urbefolkningen valgte mellom hvite og svarte stener for å vise hhv støtte eller motstand mot prosjektet.
- Vedrørende miljøtekniske forhold er det vanskelig for ambassaden å vurdere hva som er korrekt. Påstand står mot påstand. Motstanderne hevder gruve drift vil virke ødeleggende på området som helhet Tilhengerne avviser dette.
- Vannskille (watershed)-problematikken er komplisert. Også her står påstand mot påstand. Det foreligger tekniske miljøkonsekvensanalyser som tilsier at gruveprosjektet er forsvarlig, og at selve gruveområdet ikke er i et kritisk vannskille. Samtidig foreligger andre uttalelser og valg hvor majoriteten (4-3) sier at det er et kritisk vannskille der prosjektet er planlagt. Selskapet har tett kontakt med myndighetene og avventer utviklingen blant annet med hensyn til godkjenning og sertifikat for miljøtillatelse. Denne er nå til fornyet behandling i miljøverndepartementet. Blant motstanderne er tilliten til departementet liten, og motstanden vil i følge det som fremkom på møtene, fortsette, selv om en slik tillatelse "mot all formodning" skulle bli gitt. De vil også forsøke å gå rettens vei.
- Det kan også bli et juridisk oppgjør mht moratoriet. Et slikt er innført på Mindoro, men først etter at selskapet fikk lisens.
- Endelig, dette er ikke en kamp bare mot Intex Resources. Det er sterke grupperingers kamp mot gruveindustrien og for en ny gruelov, og hvor det norske selskapets prosjekt er en prøvesten.

Tidligere guvernør på Mindoro og nå Mindoros representant i Kongressen, Hr Valencia, har vært en uttalt motstander av prosjektet (jfr rapport fra forrige besøk av ambassaden). Denne gang var bildet langt mer sammensatt. Han fortalt at Intex og adm.dir. Erland Grimstad hadde gitt gode og informative presentasjoner av prosjektet. Likeledes hadde selskapet vært gode til å konsultere med berørte parter og relevante aktører. Han syntes prosjektet virket profesjonelt. Han hadde tro på at selskapet ville drive på en samfunnsmessig god og forsvarlig måte. Han var imidlertid klar på at ryktet til gruvevirksomhet generelt var svært dårlig, og at man sammenlikner – urettferdig, innrømmet han – Intex' prosjekt med tidligere prosjekter, og deres ødeleggende konsekvenser. Han mente at næringens dårlige rykte ødelegger for et godt selskap som Intex. Dette er hovedgrunnen også for motstand i befolkningen. Han gav uttrykk for at han hadde en avventende holdning med hensyn til å støtte prosjektet offentlig. Han mente det måtte være større oppslutning i folket generelt før han som ansvarlig politiker (og kandidat ved kommende valg - vår merknad) vil fronte støtte utad.

Atty. Ben delos Reyes, lokal representant og legal council for Intex Resources, ga en oppdatert oversikt over selskapets prosjekt og informerte om konsultasjonsprosesser, støtteerklæringer gjennom spørreundersøkelser og arbeidet med å realisere prosjektet gjennom samarbeid med nasjonale og lokale myndigheter. Han fortalte om de rettigheter selskapet hadde fått lenge i forkant av innført moratorium mot gruvevirksomhet og slo fast at moratoriet ikke var relevant for selskapets virksomhet da loven ikke hadde tilbakevirkende kraft.

Syv av 15 berørte ordførere støtter prosjektet (med signatur på et støttebrev). Han sa at det var meget stor støtte (majoritet) fra befolkningen i de tre byene på Mindoro som vil bli direkte berørt av prosjektet, Victoria ("minesite"), Pola (prossesering) og Zoccoro (transportkorridor). I Victoria var det full støtte fra 17 av 32 Barangays (mindre kommune-enheter). Han sa at selskapet jobber intenst med å kommunisere prosjektet til alle involverte parter. Han hadde stor tro på at presentasjon av prosjektet, og ikke minst igangsetting, ville snu motstandere til tilhengere. Reyes sa også at situasjonen er langt mer kompleks enn det motstanderne hevder. Det er stor støtte blandt deler lokalbefolkningen og særlig da i de områdene som vil bli berørt av prosjektet. Han registrerer selvsagt også motstand mot prosjektet, men han mener at motstanden først og fremst er stor blandt de som bor langt unna, og blandt de som tror at de ikke vil nyte direkte godt av velferdsgoder som flere arbeidsplasser, utdanningsprogrammer, helseopplegg, ringvirkninger av prosjektet. Han kommenterte for øvrig at en rekke politikere, som ovennevnte kongressmann Valencia, var i mot prosjektet når de talte til folket/sine velgere, men at de i hovedsak var positive til prosjektet når de hadde direkte dialog med selskapet og andre aktører. Reyes var klar på at området ikke var critical watershed/kritisk vannskille, og at han så frem til å få dette bekreftet av fagmyndighetene.

Han motsa også beskyldninger om at lokalbefolkning skal tvangsflyttes. Ingen vil bli utsatt for det, men en del familier vil bli flyttet midlertidig, for så å få tilbud om å flytte tilbake samme sted, eller få nye, mer moderne boliger i nærliggende områder. Reyes sier at det er full støtte blandt de som blir berørt i denne sammenheng. Urbefolkningen – Mangyans – har i følge Intex fått sjansen til å meddele støtte eller motstand gjennom valg. Valget har hatt uavhengige observatører og blitt foretatt ved hjelp av tolker, translatører og valg av enkle og forståelige metoder. Reyes mener den katolske kirken er hovedaktøren som ødelegger for prosjektet. Man har besluttet sentralt og på øverste hold at man er i mot en hver form for storskala gruvevirksomhet. Kirkens lavere nivåer følger så ordre slavisk, i følge Reyes. Han var også kritisk til måten Father Edu (kirkens hovedlobbyist) var sponset av NGOer til å "reise verden rundt å drive propaganda mot prosjektet". "Han får betalt i dollar. Vi opererer bare med pesos". Reyes informerte om at inntekter fra gruvevirksomheten i hovedsak vil gå til nasjonale myndigheter (60/40 myndigheter – selskap), og at selskapet har foreslått at man fordeler dette på en måte som gjør at de lokale myndighetene for en større del av inntektene.

Ordføreren i Calapan City, hovedstaden på Oriental Mindoro, Hon. Paulino Salvador C. Leachon, sa at folket i utgangspunktet er meget skeptiske til gruvevirksomhet. Selskapet må presentere for oss hva som er bra for befolkningen, hvordan dette prosjektet kan komme oss tilgode. Han sa videre at det ville være politisk selvmord å støtte dette prosjektet nå. "Folk ville beskyldte meg for å være bestukket av Intex hvis jeg støttet prosjektet". Han mente videre at Intex burde finansiere hus, skoler, helse til befolkningen. Da ville han støtte prosjektet. Han repeterte flere ganger at han var åpen for å støtte prosjektet om selskapet kunne bidra med velferdsgoder til større deler av befolkningen. Han sa også at den nåværende guvernøren og vise-guvernøren er sterkt i mot – og at de ikke er villige til å høre på argumenter til støtte for prosjektet. Heller ikke fra Intex. Han mente f.eks. at det ikke spilte noen rolle hvor mye selskapet tok hensyn til miljøet i gruveområdet. Det var økonomisk støtte til folket som ville kunne snu motstanden. Han mente at det kommende valget i mai gjør det vanskelig for politikere å støtte prosjektet på nåværende tidspunkt, da det er risikabelt politisk. Dette vil i følge ordføreren uansett bli et post-election spørsmål, en sak som politikerne først vil forholde seg til etter valget.

Representanter fra Civil Society (9+2 deltakere, inklusive kirkeleder Father Edu): Gruppen mente at gruvevirksomheten ville true jordbruket ved at området ble mer utsatt for flom. De mente også at prosjektet burde stanses grunnet sterk motstand i folket. De mente at det var uakseptabelt at deler av urbefolkningen måtte flyttes på. De nevnte også at biodiversiteten ville trues og mangfoldet av plante – og dyreliv ville utsettes for skade. De hevdet også at "alle på Mindoro – det sivile samfunn, politikerne, folket - " var sterkt i mot prosjektet. De informerte om at guvernøren ikke var interessert i å snakke med Intex, med den retoriske forklaring "What's the point?" Gruppen kom med beskyldninger om at Intex ikke svarer på spørsmål. Dialogen har nå stoppet opp. De innrømmet at dette var på tross av at Intex stadig ønsker å møte gruppen og informere alle parter, fortløpende, også dem. Father Edu sa at man forbereder å ta saken til retten, for å belyse Intex' løgner og halvsannheter. Edu refererer også til at Intex hevder at der var spørreundersøkelser i Pola, men han er selv overbevist om at disse ikke har funnet sted. Edu beskylder Intex for å presentere støtte de ikke har. Edu hevdet at 5000 mennesker ville bli tvangsflyttet hvis gruveprosjektet ble realisert. Han mener også at området vil bli langt mer sårbart for flom. På direkte spørsmål bekreftet Edu at Intex-motstanden er en prøvesten. Hovedmålsetningen er å få en ny gruelov.

Politisk rådgiver til ordfører Apollo Feraren fra San Teodoro, (alternativt område for et prosesseringsanlegg). Han sa at en komité for å undersøke "social acceptability" skal nedsettes. Han sa også at syv av åtte barangays allerede støtter prosjektet. San Teodoro var i følge Feraren samarbeidsvillig og positiv til den virksomhet Intex planla. Intex hadde informert og konsultert godt. Man håpet at prosjektet kunne skape så mange som 7000 jobber totalt på Mindoro, og kanskje så mange som 2500 i San Teodoro. 82% stemte ja til prosjektet, et reelt valg med gode metoder. Han var meget frustrert over at kirken sier nei til prosjektet: "De forteller ikke om de positive sidene ved prosjektet, bare de negative". Konsultering og informasjonen fra selskapet har vært god. En rekke politikere og også andre i San Teodoro har blitt beskyldt for å ha latt seg bestikke av Intex Resources. Dette medfører ikke riktighet.

Representanter fra Womans' Organisation of Victoria (13 personer), inklusive Ms Elena Evora, President. Samtlige var Barangay-rådgivere og også presidenter for sine respektive barangayers/landsbyers kvinneorganisasjoner. I tillegg deltok tre såkalt barangay-councillors. Det var unison støtte til gruveprosjektet. De var klare på at "gruvevirksomhet ville være ensbetydende med sårt tiltrengt utvikling for Mindoro". "Vi trenger arbeidsplasser. Vi vil ha gruvevirksomhet." De fortalte at Intex allerede hadde hjulpet dem og folket, blandt annet ved å skaffe en ambulansebil og medisinsk utstyr til kvinneorganisasjonen. Man hadde på denne måten hjulpet nær tusen mennesker,

De var oppgitt over politikernes motstand mot prosjektet, og mente at dette delvis var populistisk motivert og delvis basert på næringens historisk dårlige rykte. De var også negative til at politikere ikke ville gå i dialog med selskapet. I tillegg til ordfører og vise-ordfører i Victoria, var også syv av ti councillors i mot. Motstanderne hadde også støtte fra den katolske kirken i området. De tre som støttet prosjektet, deltok på møtet. Presidenten for kvinneorganisasjonen sa at det hadde vært gjennomført korrekte spørreundersøkelser som viste et klart flertall til støtte for prosjektet. Dette kunne de dokumentere om ønsket. Om lag 12000 av 17000 stemmer støttet gruve drift. Motstanderne nekter for at resultatet er riktig, men nekter samtidig for å foreta undersøkelser knyttet til organiseringen av undersøkelsen. Videre hevder kirkens ledere at de har foretatt egne undersøkelser som viser sterk motstand mot prosjektet, men disse vil kirken visstnok ikke publisere eller gi ut. Kvinnelederne var frustrerte over kirkens propaganda. Kvinnene bekreftet også at de ikke hadde hørt om- eller trodde det var korrupsjon knyttet til prosjektet. De hevdet at det var støtte i 24 av 32 barangays i området deres. De beklaget at motstanderne fikk råde grunnen på en slik måte som tilfellet er, og oppfordret Intex til å ta igjen, for derved å skape større forståelse for prosjektet. De var ikke optimistiske med tanke på snarlige gjennombrudd eller fremskritt i forkant av valget i mai. Barangay-councillors mente at området ikke var kritisk vannskille/watershed. De mener at miljøtillatelse (ECC) ikke vil være noe problem – og at selskapet igjen vil få denne, om enn muligens først i etterkant av valget. Prosjektet vil ikke ødelegge miljøet, og flommen er et problem uavhengig av prosjektet, hevdet en svært engasjert forsamling.

Urbefolkningen, ledere for Mangyan-gruppene Kabilogan og Mangyan, Inc. & SADAKI.

De var sinte og frustrerte på andre deler av Mindoros urbefolkning, som bor langt fra områder som vil bli berørt, og som utgir seg for å representere hele urbefolkningen på Mindoro. Det ble hevdet at disse feilaktig påstår at "alle" er i mot prosjektet. Lederne for Mangyanene har også hatt møter med sentrale myndigheter i Manila (miljøvernministeren) for å uttrykke sin støtte til prosjektet, og samtidig meddele deres irritasjon over å bli misrepresentert av andre. De hevder at ca 300 mennesker sannsynligvis vil måtte flytte midlertidig, men dette er de altså i hovedsak positive til. De mener også at opinionen generelt sett vil snu til det positive etterhvert, og at man stadig vinner flere tilhengere jo mer folk blir informert om prosjektet og positive konsekvenser av dette. De ser på de katolske prestene som det største problemet: "De driver propaganda overfor sine medlemmer, selv om de knapt har satt seg inn i prosjektet". I den grad urbefolkningen trakk frem kritikk relatert til prosjektet, dreide dette seg om bekymringen for at Intex ikke ansetter nok lokale folk. De var klare på at selskapet måtte ha en bedre lokal profil mht sysselsettingen, også for at prosjektet skulle bli mer effektivt. "Social acceptability" ville skapes ved å ansette lokale folk.

Barangay-captains, 39 representanter fra Victoria og Barangay-councillors, i tillegg til en representant fra kristne kirker i Victoria (ikke katolske). Totalt deltok 58 personer i møtet. Gruppen støttet prosjektet, men var opptatt av at arbeidsplasser skulle komme lokalbefolkningen til gode. De var meget fornøyde med informasjon fra selskapet og også med konsultasjonsprosessene. De hadde også tro på at et

norsk selskap skulle gjøre ting på den riktige måten og at dette ville skape utvikling for hele Mindoro. Bra for miljøet, bra for velferden, bra for avskaffelse av fattigdom. Men samtidig var de spent på å følge selskapet og observere deres praksis. De sa at man hadde store forventninger til at selskapet tok hensyn til deres kultur og historie. De mente at selskapet også måtte levere i forhold til lovnader (MoU) om helse- og utdanningsprogrammer. De understreket gang på gang at urbefolkningen som blir berørt av prosjektet, *ikke* er i mot, men at det tydeligvis fantes motstandere andre steder på øya. De hevdet at kanskje opp til 300 familier ville flyttes midlertidig, men sa at dette var frivillig og at de var villige til det, da de var lovet mer moderne bosteder, De hadde tillit til at vannskille-problematikken ville løses på en god måte, takket være moderne teknologi, og at gruvevirksomhet ikke ville berøre miljøet på en ødeleggende måte. Ca 1000 mennesker lever i området. De gjentok flere ganger sin frustrasjon over at "alle andre" driver lobbyvirksomhet mot prosjektet, når de som blir direkte berørte, selv støtter prosjektet. Presten som representerte kirker i Victoria, hevdet at 20 kirker allerede støttet prosjektet og at et solid flertall av medlemmene var tilhengere og hadde vist dette gjennom underskriftskampanjer og spørreundersøkelser. Disse kirkene møtte sterk motstand fra de katolske kirkerepresentantene, men sto likevel mot

Det skal nevnes at ambassaden har gjort flere forsøk på å få guvernøren i Mindoro Oriental i tale. Som kjent er både han og hans kollega i naboregionen klart uttalte motstandere. Beklageligvis ble avtalte møter både i Manila og i Calapan kansellert. Vi må ta det for gitt at guvernørens standpunkt ikke er endret, og ellers henvise til den rapport som ambassadør Risa i sin tid utarbeidet.

Videre kan opplyses at ambassaden også har hatt eget møte med den katolske kirkelederen og presten Father Edu Garigues, i Manila. (Edu bisto også i utarbeidelsen av vårt program på Mindoro). Han regnes som hovedmotstanderen av prosjektet. Edu er prinsipiell motstander av gruvedrift i storskala, og vil ha en ny og langt strengere gruvelov. Dette det første prosjektet som både han og den katolske kirke involverer seg som motstandere av.

Likeledes har ambassaden også hatt flere møter med Intex' administrerende direktør, Erland Grimstad, som har informert ambassaden fortløpende om utviklingen i selskapets aktiviteter. I følge Grimstad lever selskapet opp til de høyeste etiske, sosiale, og miljømessige standarder, som forventes ikke bare på Filippinene og ellers internasjonalt, men også i Norge. Intex har måttet bruke unormalt lang tid på ulike komponenter i planlegging og fremdrift av prosjektet, nettopp av den grunn at de har vært opptatt av å gjøre alt riktig relatert til miljøhensyn, samfunnsmessig ansvar, og også rettmessige krav i henhold til lover og regler på Filippinene.

Kommentar:

Det er hevet over tvil at Intex Resources sitt planlagte nikkelprosjekt på Mindoro er omstridt, og at frontene er steile. Det er selvsagt trist at et norsk selskap, rettmessig eller urettmessig kommer i et slikt fokus som tilfellet her er, men vi vil også anføre at uroen, debatten og det sterke engasjementet i sakens anledning på mange måter er positiv. Dette er ikke minst viktig i et land som Filippinene, hvor myndighetene stort sett har overkjørt, enn si sett bort fra all motstand i sine besterbøler på å skaffe seg utenlandske investeringer og inntekter. Dette gjelder ikke minst gruveindustrien. Denne har da også, med mange ulykker, dårlige arbeidsforhold og liten vinning for lokalsamfunnene, fått et dårlig rykte. Det er utvilsomt en ekstra utfordring for Intex, som foruten å "selge" sitt eget prosjekt, også blir en prøvesten på fremtidig gruvevirksomhet på Filippinene. Så ble klart bekreftet under besøket.

Hva som ellers er riktig og galt av en rekke påstander, er det ikke bare enkelt for ambassaden å ta stilling til. Vi har heller ikke hatt innsyn i alle prosesser, og ikke fagkunnskap til å vurdere de ulike miljørelaterte spørsmål. Slik vi ser det, blir dermed hovedoppgaven å innhente informasjon og synspunkter, og så innrapportere disse.

Om vi likevel skal gi en liten oppsummering på enkelte av de påstander som er fremkommet, må det bli følgende;

- Korrupsjon. Ingen slike påstander fremkom nå. Snarere var det politikere som hevdet at om de snudde og støttet prosjektet, så ville de bli mistenkt eller beskyldt for korrupsjon. Dertil hadde flere av dem ønsket seg hjelp av Intex i valgkampen, men alle henvendelser var blitt avvist. Så omfattende som korrupsjon er i dette landet, skal en være svært forsiktig med å utelukke noe som helst, enn uten videre si at norske bedrifter ikke "tilpasser seg situasjonen", men ambassaden har ingen grunn til å mistenke Intex Resources for dette. Derimot ble som nevnt slike anklager tilbakevist av både motstandere og tilhengere av prosjektet under dette besøket. Det var positivt.
- Konsultasjoner. Det som i alle fall er klart, er at omfattende konsultasjoner har funnet sted. Det kan være at andre grupperinger burde ha vært trukket inn, men dette er det filippinske myndigheter som må vurdere, og ut fra nasjonale regler og bestemmelser. Så vil gjøres ifm ny behandling av miljøgodkjenning. Selskapet må i så fall følge opp dette. En kan heller ikke skyld på selskapet for manglende kommunikasjon om man selv avviser videre kontakt.
- Åpenhet. For å si det enkelt, så er det mer åpenhet og drøftelser om dette prosjektet enn knapt noe annet på Filippinene. Motstanderne har hatt god tilgang til beslutningstakere, og ikke minst til media, som stadig omtaler og har rapporter om ulike deler av prosjektet.
- Miljøkonsekvenser generelt og vannskille spesielt er kjernesporsmål. Dette vil vi nødige ta standpunkt til, og det må være opp til myndighetene og dem alene å foreta en faglig vurdering og så fatte nødvendig vedtak.

Skrevet av Ture Lundh/Knut Solem

Kopi: Manila, Norges ambassade, Are-Jostein Norheim, Seksjon for Asia og Oceania, Tanja Kristine Hegge, Ture N.L. Lundh, Knut Solem

Sendt: 2010-01-18 10:41:59

Mottatt: 2010-01-18 10:42:02